

RISIKOREDEGØRELSE

Ultimo 2016

INDHOLD

1 Risikostyringsmålsætninger og -politik.....	2
2 Anvendelsesområde.....	8
3 Kapitalgrundlag.....	9
4 Kapitalkrav.....	9
5 Modpartsrisiko.....	16
6 Kapitalbuffere / Modcyklisk buffer.....	17
7 Indikatorer for global systemisk betydning.....	17
8 Kreditrisikjusteringer.....	17
9 Behæftede og ubehæftede aktiver.....	26
10 Anvendelse af ECAI'er.....	27
11 Eksponering mod markedsrisiko.....	28
12 Operationel risiko.....	29
13 Aktier uden for handelsbeholdningen.....	29
14 Eksponering mod renterisici udenfor handelsbeholdningen.....	30
15 Securitiseringspositioner.....	31
16 Aflønningspolitik.....	31
17 Gearing (Leverage ratio).....	33
18 IRB metoden til opgørelse af kreditrisiko.....	33
19 Kreditrisikoreduktion.....	33
20 Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko.....	36
21 Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko.....	36
Bilag 1: Henvisning til artikler i forordning nr. 575/2013.....	37
Bilag 2: Oplysninger om kapitalgrundlag omfattet af overgangsordningen.....	42
Bilag 3: Supplerende oplysninger om gearingsgraden.....	51

1 RISIKOSTYRINGSMÅLSÆTNINGER OG -POLITIK

Sparekassen er eksponeret i forhold til forskellige risikotyper. Sparekassens bestyrelse fastlægger med udgangspunkt i Sparekassens forretningsmodel og Sparekassens strategiske målsætninger relevante risikopolitikker samt principper for risiko- og kapitalstyring. Formålet med Sparekassens politikker for risikostyring er at minimere tab, der kan opstå som følge af uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Sparekassen har en række værktøjer til identifikation og styring af risici, og bestyrelsen modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af tildelte risikorammer. Den daglige risikostyring foretages af den administrerende direktør, den risikoansvarlige og de enkelte fagchefer.

De væsentlige risikoområder for Sparekassen er kredit, markedsrisiko, likviditet og operationelle risici.

Sparekassens bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af Sparekassens enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable.

Sparekassens risikostyring behandles endvidere i det nedsatte revisions- og risikoudvalg. Udvalget består af medlemmer af bestyrelsen. Udvalget har bl.a. til opgave at gennemgå regnskabs-, revisions- og sikkerhedsmæssige forhold og at overvåge Sparekassens interne kontrol- og risikostyringssystemer. Det har endvidere til opgave at rådgive bestyrelsen om Sparekassens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi og at bistå bestyrelsen med at sikre, at bestyrelsens risikostrategi implementeres.

Sparekassen har i henhold til lovgivningen udpeget en risikoansvarlig med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige kan være tilstrækkelig uafhængig af Sparekassens funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende. Den risikoansvarlige udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om Sparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risici påvirker eller kan påvirke Sparekassen.

Den risikoansvarlige arbejder i henhold til en instruks, som den administrerende direktør har godkendt. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. Planen godkendes af den administrerende direktør.

Den risikoansvarlige bistår revisions- og risikoudvalget med information. Den risikoansvarlige er udpeget af den administrerende direktør og refererer med ovennævnte undtagelser til Sparekassens underdirektør. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af Sparekassens bestyrelse.

Særligt om kreditrisiko

Den væsentligste risiko i Sparekassen er kreditrisikoen, defineret som tab som følge af debtors misligholdelse af betalingsforpligtelser over for Sparekassen. Sparekassens bestyrelse har inden for rammerne af den vedtagne forretningsmodel i kreditpolitikken fastlagt de overordnede principper for Sparekassens kreditgivning og foretager bevilling af de største eksponeringer. Bestyrelsen har endvidere videregivet beføjelser til den administrerende direktør.

Sparekassens kreditpolitik fastsætter, at Sparekassens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig. Følgende centrale elementer fra kreditpolitikken kan fremhæves:

Sparekassens målgruppe er privatkunder og erhvervs-kunder med en sund økonomi på Fyn, Tåsinge, Langeland og Ærø samt i kommunerne Århus, Favrskov, Skanderborg, Odder, Horsens, Hedensted, Esbjerg, Varde, Fredericia, Kolding, Vejle, Vejen og Billund.

Sparekassen ønsker ikke eksponeringer inden for én branche, der udgør mere end 15 % af de samlede udlån og garantier.

Sparekassen ønsker som hovedregel sikkerhedsstillelse fra kunden i form af pantsætning af kundens aktiver.

Sparekassen ønsker et rimeligt forhold mellem prisen på en kredit og den risiko, eksponeringen påfører Sparekassen. Ved prissætningen tages der højde for eksponeringens størrelse, kapitalbindingen, risikoen på kunden, sikkerhedsstillelse og indtjening på andre forretninger.

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering på kreditområdet. Bestyrelsen modtager rapportering på kreditområdet hver måned og en mere omfattende rapportering hhv. kvartalsvis, halvårligt og årligt.

Markedsrisiko

Sparekassens bestyrelse har i markedsrisikopolitikken fastlagt de overordnede rammer og principper for styring af Sparekassens markedsrisiko. Ved markedsrisiko forstås risikoen for, at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedspriser. Sparekassens markedsrisici omfatter: aktierisici, renterisici, valutarisici og andre prisrisici.

Sparekassens grundlæggende målsætning vedrørende markedsrisici er, at Sparekassen ønsker at opnå det bedst mulige afkast under hensyn til, at der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik, hvor der primært investeres i særligt dækkede realkreditobligationer og likvide danske børsnoterede værdipapirer. Til afdækning og styring af de forskellige markedsrisikotyper anvender Sparekassen afledte finansielle instrumenter i det omfang, der er et ønske om at reducere eller eliminere den markedsrisiko, som Sparekassen har påtaget sig.

I markedsrisikopolitikken identificeres forskellige former for markedsrisici, og der angives specifikke grænser for, hvor stor risiko Sparekassen ønsker at påtage sig. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i markedsrisiciene.

Økonomiafdelingen har ansvaret for opgørelse, overvågning samt kontrol og rapportering af markedsrisici. Beregningen af markedsrisici anvendes til følgende formål:

- Daglig/løbende styring og opfølgning på Sparekassens risici
- Løbende rapportering til administrerende direktør og bestyrelse
- Rapportering af kapitalprocenter til myndigheder.

Såfremt der er positioner, som overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til den administrerende direktør. Såfremt en position overskrider den administrerende direktørs samlede rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til bestyrelsen.

Likviditetsrisiko

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte Sparekassens forretningsmodel. Dette sikres primært ved en målsætning om, at likviditetsoverdækningen i henhold til lovens krav til LCR til enhver tid skal være mindst 40 procent. Det er endvidere Sparekassens målsætning, at kundeindlån i alt overvejende grad skal finansiere kundeudlånene, således at Sparekassens afhængighed af ekstern funding minimeres.

Bestyrelsen har endvidere besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger den overordnede risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på lønsomt at understøtte Sparekassens forretningsmodel. Endvidere er der vedtaget retningslinjer for Sparekassens opgørelse af likviditetsrisikoen samt for finansieringsstrukturen. Endelig er der fastlagt en overordnet beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet/funding.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at Sparekassens omkostninger til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget og for at undgå, at manglende funding forhindrer Spare-

kassen i at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at Sparekassen altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser.

Likviditetsstyringen foregår via en række styringsmekanismer. Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur.

Økonomiafdelingen har ansvaret for den løbende rapportering om Sparekassens likviditetssituation. Den risikoansvarlige overvåger og kontrollerer minimum årligt, at Sparekassens likviditetsrisiko ligger inden for de udstukne rammer.

Sparekassens bestyrelse modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om Sparekassens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Operationelle risici

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, herunder u hensigtsmæssige procedurer, menneskelige fejl, systemmæssige fejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Sparekassens bestyrelse har i politik for operationelle risici angivet en ramme for identifikation, vurdering, overvågning og styring af den operationelle risiko. Derudover har Sparekassen politikker, herunder f.eks. politik for it-sikkerhed og forsikring, der understøtter den operationelle risikostyring.

Det er Sparekassens grundlæggende målsætning at begrænse de operationelle risici under hensyn til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Et væsentligt område ved vurderingen af Sparekassens operationelle risici er it-forsyningen. Sparekassens ledelse forholder sig løbende til it-sikkerheden, herunder til beredskabsplaner og nødplaner, som har til hensigt at sikre it-driften trods eventuelle kritiske begivenheder.

Der foretages en løbende registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Registreringen danner baggrund for en vurdering af, om forretningsgange etc. bør justeres med henblik på at undgå eller minimere operationelle risici. Den interne og eksterne revision gennemgår og vurderer endvidere løbende Sparekassens forretningsgange.

Sparekassens administrerende direktør og bestyrelse modtager årligt rapportering, der beskriver udviklingen i Sparekassens operationelle risici.

Ledelseserklæringer

Sparekassens bestyrelse og administrerende direktør har den 28. februar 2017 godkendt risikoredegørelsen for 2016.

Det er bestyrelsens vurdering, at Sparekassens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til Sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af Sparekassens overordnede risikoprofil i tilknytning til Sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal giver et relevant og dækkende billede af Sparekassens risikoforvaltning, herunder af hvordan Sparekassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt af Sparekassens administrerende direktør, intern revision, Sparekassens risikoansvarlige og complianceansvarlige samt på grundlag af bestyrelsens eventuelle indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser. En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer og videregivne beføjelser til den administrerende direktør viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes heri. De reelle risici ligger inden for grænserne fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på Sparekassens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og mindre og mellemstore erhvervsvirksomheder. Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af Sparekassens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som Sparekassen påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Sparekassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er Sparekassens målsætning, at den kapitalmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov skal udgøre mindst 4 % minus 50 % af den maksimale konjunkturbuffer. Pr. 31. december 2016 udgør denne 0 %.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i Tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser Tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, dels Sparekassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

	Tilsynsdiamant	Sparekassens opfyldelse pr. 31/12 2016
Udlånsvækst	< 20 %	10,5 %
Store eksponeringer	< 125 %	29,9 %
Likviditetsoverdækning	> 50 %	231,5 %
Funding ratio	< 1	55,9 %
Ejendomseksponering	< 25 %	10,6 %

Sparekassens bestyrelsesmedlemmer besidder udover ledelsesposten i Sparekassen et antal øvrige stillinger og ledelsesposter:

Bestyrelsesmedlem	Stilling og ledelsesposter
Bestyrelsesformand Allan Buch	Ejer af Skrillinge Strand Bundgarnsfiskeri Arbejdende bestyrelsesformand i Bælternes Fiskeriforening Bestyrelsesmedlem i Danske Fiskeres Forarbejdningsindustri A/S Bestyrelsesformand i Danske Fiskeres Forsikring Bestyrelsesformand i Middelfart Spildevand A/S Bestyrelsesformand i Middelfart Spildevand Holding A/S Bestyrelsesformand i Middelfart Service A/S
Bestyrelsesmedlem Åge Almtoft	Direktør i Dal-Bo A/S Bestyrelsesmedlem i Dal-Bo Holding A/S Direktør i DKD Invest ApS Direktør i Almtoft Invest ApS Direktør i Jim Finans ApS
Bestyrelsesmedlem Bo Skouby Rosendahl	General manager CDK Global Nordic West Adm. direktør i CDK Global Danmark ApS
Bestyrelsesmedlem Bo Smith	Områdeleder, Birkely, Ældreplejen i Vejen Kommune
Bestyrelsesmedlem Lars Jeppe Jepsen	Direktør og bestyrelsesmedlem i Lars Jepsens Tømrer- og Snedkermester A/S Bestyrelsesmedlem i Dansk Byggeri på Fyn Bestyrelsesformand i Dansk Byggeri Vestfyn Direktør og bestyrelsesmedlem i Jepsens Holding ApS Direktør i Strevelin Invest ApS
Bestyrelsesmedlem Jan Melgaard	Direktør og virksomhedsejer i Lighthouse Aviation A/S Arbejdende bestyrelsesformand i FPG Amentum Ltd., Dublin
Bestyrelsesmedlem Ulrik Sørensen (medarbejdervalgt)	It konsulent/fællestillidsmand, Middelfart Sparekasse

Bestyrelsesmedlem Pia Kjær Nielsen (medarbejdervalgt)	Afdelingsdirektør, Middelfart Sparekasse, Uldum afdeling
Bestyrelsesmedlem Claus Nielsen (medarbejdervalgt)	Erhvervsrådgiver, Middelfart Sparekasse

Sparekassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om Sparekassens risici til at sikre en forsvarlig drift af Sparekassen. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på Sparekassens hjemmeside. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i redegørelsen for god selskabsledelse, som er tilgængeligt på Sparekassens hjemmeside.

Sparekassens bestyrelse har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at Sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde - særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellighed i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder.

Sparekassen har i medfør af Lov om finansiel virksomheds § 80 b, stk. 1, nedsat et revisions- og risikoudvalg. Der har i 2016 været afholdt seks møder i revisions- og risikoudvalget.

2 ANVENDELSESOMRÅDE

Formålet med denne redegørelse er at give indblik i Middelfart Sparekasses risiko- og kapitalstyring.

Oplysningerne i søjle III-rapporteringen er givet på soloniveau.

Middelfart Sparekasse er omfattet af reguleringen for finansielle virksomheder, herunder blandt andet regler om kapital, likviditet og midlernes placering. Reglerne skal opfyldes på både Sparekasseniveau og koncernniveau. Med forbehold for de krav til kapital m.v. i Sparekassen, som følger af den finansielle regulering, forudser Middelfart Sparekasse ikke hindringer for en hurtig overførsel af kapitalgrundlag eller tilbagebetaling af fordringer indenfor koncernen.

3 KAPITALGRUNDLAG

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 25 i årsrapporten for 2016.

Middelfart Sparekasse har pr. 31. december 2016 ingen udstedte kapitalinstrumenter.

Opgørelse af kapitalgrundlag sker med henvisning til forordning nr. 575/2013. Se henvisning til de relevante artikler i forordningen i bilag 1.

For en opgørelse af kapitalgrundlaget henvises til note 25 i 2016 årsregnskabet.

Egentlig kernekapital og kernekapital i forhold til den krævede kapital for opfyldelse af minimumskrav til egentlig kernekapital (4,5 pct.) og kernekapital (6 pct.) i 8 pct.-kravet:

i 1000 kr.	Faktiske beløb	Krævet beløb for opfyldelse af minimumskrav til egentlig kernekapital (4,5 pct.) og kernekapital (6 pct.) i 8 pct.-kravet	Overskydende beløb
Egentlig kernekapital	927.276	296.343	630.933
Kernekapital	927.276	395.123	532.153

Oplysninger om kapitalgrundlag omfattet af overgangsordningen kan ses i bilag 2.

4 KAPITALKRAV

Middelfart Sparekasses metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger Sparekassens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som Sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er Sparekassens egen vurdering af kapitalbehovet som følge af de risici, som Sparekassen påtager sig. Sparekassens bestyrelse har kvartalsvise drøftelser om fastsættelse af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra Sparekassens administrerende direktør. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet), herunder stressniveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom Finanstilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af Sparekassens interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække Sparekassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for Sparekassens interne kapital (solvensbehov), herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregningen af den interne kapital (solvensbehovet).

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i Sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både Finanstilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som Sparekassen følger, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af de risikovægtede poster (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Derudover opstilles i Finanstilsynets vejledning benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer Sparekassen på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til Sparekassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes Sparekassens egen historik.

Sparekassen følger nedenstående skabelon ved opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet):

	i 1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet	526.123	8,000
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,000
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,000
+ 4) Kreditrisici, heraf	20.720	0,315
• 4a) Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af basiskapitalen) med finansielle problemer	914	0,014
• 4b) Øvrige kreditrisici	0	0,000
• 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	11.840	0,180
• 4d) Koncentrationsrisiko på brancher	7.966	0,121
+ 5) Markedsrisici, heraf	7.328	0,111
• 5a) Renterisici	7.328	0,111
• 5b) Aktierisici	0	0,000
• 5c) Valutarisici	0	0,000
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,000
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	26.306	0,400
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,000
+ 9) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,000
Total = kapitalbehov/solvensbehov	580.477	8,826
• Heraf til kreditrisici (4)	20.720	0,315
• Heraf til markedsrisici (5)	7.328	0,111
• Heraf til operationelle risici (7)	26.306	0,400
• Heraf til øvrige risici (2+3+6+8)	0	0,000
• Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+9)	0	0,000
	526.123	8,000

Den samlede risikoeksponering	580.477	8,826
Kapitalgrundlag/kapitalprocent	963.637	14,63
Kapitaloverdækning	383.160	5,804

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at Sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af den interne kapital (solvensbehovet) samt de risici, som ledelsen finder, at Sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og administrerende direktør vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Nedenfor følger en beskrivelse af de enkelte tillæg til solvensbehovet.

Kreditrisici: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser, udover hvad der er dækket i søjle I, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer og brancher samt øvrige kreditrisici. Øvrige kreditrisici dækker en øget koncentration af eksponeringer i særligt risikofyldte brancher.

For større kunder med finansielle problemer sker der en individuel vurdering af det forsigtigt skønnede tab på den enkelte eksponering.

Større eksponeringer defineres som eksponeringer, der udgør mere end 2 % af Sparekassens kapitalgrundlag, mens "kunder med finansielle problemer" omfatter følgende:

- kunder med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV), bonitetskategori 1
- kunder med væsentlige svaghedstegn, men uden OIV, bonitetskategori 2C.

Det forsigtigt skønnede tab er det "nettotab", som Sparekassen ud fra en forsigtig og fremadrettet vurdering risikerer at tabe, hvis de større kunder med finansielle problemer skal afvikles på grund af misligholdelse.

For større kunder med finansielle problemer udgør det opgjorte kapitalbehov 914 t.kr. pr. 31. december 2016.

Øvrige kreditrisici dækker over behov for at afsætte kapital til dækning af kreditrisici på den øvrige kreditportefølje (under 2 % af kapitalgrundlaget). Sparekassen vurderer nævnte portefølje ud fra følgende tre parametre:

- Benchmark på branchefordeling
- Brancher fordelt på bonitetskategorier
- Branchers fremtidsudsigter.

Samlet set konkluderer Sparekassen, at der ikke er behov for yderligere tillæg til solvensbehovet vedrørende den øvrige kreditportefølje, idet søjle I kravet vurderes at kunne dække en evt. risiko.

Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer skal dække den risiko, som er forbundet med fordelingen af eksponeringsstørrelser i Sparekassens udlånsportefølje. Ved opgørelsen af tillægget sættes de 20 største eksponeringer i forhold til den samlede eksponeringsmasse og fratrækkes den andel, der allerede er solvensreserveret på.

De 20 største eksponeringer udgør 11,6 % af eksponeringsmassen pr. 31. december 2016, hvilket medfører et tillæg på 11.841 tkr. i solvensbehovet.

Koncentrationsrisiko på brancher skal dække risikoen for, at Sparekassens udlånsportefølje er fordelt på relativt få brancher. Til at måle graden af koncentration på brancher anvendes Herfindahl Hirschman indekset (HHI), hvilket medfører et tillæg på 7.966 tkr. pr. 31. december 2016.

Samlet set solvensreserverer Sparekassen 20.720 tkr. til kreditrisiko pr. 31. december 2016.

Markedsrisici: Risiko for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket i søjle I. I Sparekassen tages der udgangspunkt i den maksimale rammeudnyttelse inden for de seneste 12 måneder. Det betyder, at der reserveres 843 t.kr. ud over søjle I kravet, hvilket kan henføres til Sparekassens renterisiko udenfor handelsbeholdningen. Hertil kommer, at Sparekassen skal foretage et tillæg til solvensbehovet svarende til, at der sker en ikke-parallel forskydning af rentekurven, betydende at Sparekassen skal reservere til tab, som måtte opstå, såfremt der sker renteændringer i forskellige varighedszoner uafhængigt af hinanden. Til dette reserveres 6.485 t.kr.

Operationelle risici: Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, udover hvad der er dækket i søjle I. Sparekassens kontrolmiljø er tilstrækkeligt til at minimere operationelle risici. Middelfart Sparekasse opererer med forretningsgange på alle væsentlige forretningsområder samt risikopolitikker på alle væsentlige risikoområder. Herudover er der sikret tilstrækkelig funktionsadskillelse mellem udførende og kontrollerende enheder, og hvor dette ikke er tilfældet, har ledelsen

sikret, at der er istandsat kompenserende foranstaltninger. I forbindelse med finanstilsynets ordinære tilsynsbesøg i Sparekassen ultimo november 2015 vurderede Finanstilsynet et behov for yderligere nedskrivninger på privatkundeområdet som følge af blandt andet for sen konstatering af OIV og manglende dokumentation for tilstedeværelse af sikkerheder. På baggrund heraf har Sparekassen vurderet, at der er et behov for at solvensreservere 26.342 tkr. svarende til 0,4 % udover søjle I-kravet, indtil Sparekassen kan sandsynliggøre, at privatkundeområdet er på niveau med sammenlignelige institutter med hensyn til bevillingsstandarder mv.

Øvrige forhold: Eventuel kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, eventuel kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen samt eventuel kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer. Sparekassens basisindtjening er pr. 31. december 2016 og har historisk været på et tilstrækkeligt højt niveau til, at risici i forbindelse med indtjeningen kan absorberes af denne. Udlånvæksten er budgetteret til 10 % i 2017, hvorfor der ikke solvensreserveres ud over søjle I-kravet. Endelig vurderes det ikke nødvendigt at reservere solvenstillæg til likviditets- og fundingområdet, idet diverse stresstests viser, at likviditeten er tilstrækkelig under diverse stressede scenarier.

Lovbestemte krav: Dækker over 8 procentkravet i søjle I samt eventuelle tillæg i relation til de situationer, hvor krav i lov om finansiel virksomhed giver et direkte tillæg i solvensbehovet. Dette er ikke relevant for Middelfart Sparekasse.

Nedenfor er oplistet minimumskapitalkravet på 8% for hver eksponeringsklasse i opgørelsen af de risikovægtede poster.

	Minimumskapitalkravet på 8 %, t.kr.
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	0
Eksponeringer mod regionale og lokale myndigheder	0
Eksponeringer mod offentlige enheder	0
Eksponeringer mod multilaterale udviklingsbanker	0
Eksponeringer mod internationale organisationer	0
Eksponeringer mod institutter	87.582
Eksponeringer mod selskaber	995.714
Detaleksponeringer	2.643.789
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	415.993
Eksponeringer ved misligholdelse	357.140
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	273.521
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0
Poster, der repræsenterer securitiseringspositioner	0
Eksponeringer mod institutter og selskaber med kortsigtet kreditvurdering	0
Eksponeringer i form af andele eller aktier i CIU'er	0
Aktieeksponeringer	544.996
Andre poster	154.887

5 MODPARTSRISIKO

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser i henhold til en indgået finansiel kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Solvensmæssigt anvender Sparekassen markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningen artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR-forordningen
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I Sparekassens bevillingsproces og i den almindelige overvågning af eksponeringer tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med Sparekassens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 pct., der er minimumskapitalgrundlag i henhold til 8+metoden, som Sparekassen anvender til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov.

Vedrørende eksponeringer med kunder i eksponeringsklasserne erhvervsvirksomheder og detailkunder behandles rammer for finansielle kontrakter efter Sparekassens normale kreditvurderingsprincip.

Den positive bruttodagsværdi af finansielle kontrakter efter netting, jf. CRR forordningen, artikel 273, stk. 8, er 133 t.kr.

Værdien af Sparekassens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden for modpartsrisiko, jf. CRR forordningen, artikel 274, er 1.076 t.kr.

I CRR forordningen er der som noget nyt indført et særskilt kapitalkrav til OTC-derivater til dækning af risikoen for tab som følge af værdireguleringer ved forringelser af modpartens kreditværdighed. Sparekassens CVA-tillæg forøger de risikovægtede poster med 13.451 t.kr.

6 KAPITALBUFFERE / MODCYKLISK BUFFER

I lyset af finanskrisen og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med en overnormal udlånsvækst. Hensigten hermed er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække tab i kriseperioder.

Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygningen af systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeriet på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlån i forhold til BNP i Danmark.

Sparekassen har alene krediteksponeringer i Danmark. Den gældende danske kontracykliske buffersats andrager 0 pct., hvorfor Sparekassen ikke har afsat kapital til den kontracykliske buffer.

7 INDIKATORER FOR GLOBAL SYSTEMISK BETYDNING

Oplysningskravet jf. CRR forordningen artikel 441 omfatter ikke Middelfart Sparekasse.

8 KREDITRISIKOJUSTERINGER

Middelfart Sparekasse foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen, når der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, som har en eventuel virkning på de forventede fremtidige betalinger. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Middelfart Sparekasse foretager en individuel vurdering af alle signifikante og bonitetsmarkerede udlån. Objektiv indikation for værdiforringelse anses for at være indtrådt, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser

- Sparekassen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder, eller
- det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Middelfart Sparekasse foretager en gruppevis vurdering af alle udlån, der ikke nedskrives individuelt. Den gruppevise vurdering foretages på baggrund af en makroøkonomisk segmenteringsmodel, hvor inddelingen i homogene grupper efter kreditrisiko er baseret på udlån fordelt på sektorer og brancher. For hver gruppe er der fastlagt en statistisk sammenhæng mellem et antal forklarende makroøkonomiske variable (arbejdsløshed, boligpriser, antal konkurser, rente m.v.) og konstaterede tab. Det er således ændringer i de forklarende makroøkonomiske variable, som udtrykker, at der er indtruffet en objektiv indikation for værdiforringelse, som har en indvirkning på de forventede fremtidige betalingsstrømme.

Værdien af eksponeringerne opdelt efter eksponeringsklasser kan vises på følgende måde:

i 1.000 kr.	Værdien af eksponeringer efter regnskabsmæssige værdjusteringer og nedskrivninger og før hensyntagen til virkningerne af kreditrisikoreduktion	Eksponeringernes gennemsnitlige størrelse i løbet af perioden
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	467.822	542.348
Eksponeringer mod regionale eller lokale myndigheder	0	0
Eksponeringer mod offentlige enheder	0	0
Eksponeringer mod multilaterale udviklingsbanker	0	0
Eksponeringer mod internationale organisationer	0	0
Eksponeringer mod institutter	349.190	197.038
Eksponeringer mod selskaber	1.242.600	1.180.748
Detaileksponeringer	5.579.396	5.434.550
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.253.728	1.082.457
Eksponeringer ved misligholdelse	312.701	564.358
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	309.394	257.466
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer	0	0
Poster, der repræsenterer securitiseringspositioner	0	0
Eksponeringer mod institutter og selskaber med en kortsigtet kreditvurdering	0	0
Eksponering i form af kollektive investeringsinstitutter (CIU)	0	3.361
Aktieeksponeringer	474.492	455.376
Andre poster	803.063	665.276

Den geografiske fordeling af eksponeringerne opdelt i betydende områder efter væsentlige eksponeringsklasser kan vises på følgende måde:

i 1000 kr.	Indenfor Sparekassens markedsområde	Udenfor Sparekassens markedsområde
Eksponeringer mod institutter	349.190	0
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder	1.242.600	0
Eksponeringer mod detailkunder	5.579.396	0
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.253.728	0
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	312.701	0
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	309.394	
Andre eksponeringer	803.063	0

Branchefordeling af væsentligste eksponeringsklasser før værdjusteringer, nedskrivninger og kreditrisikoreduktion kan vises på følgende måde:

i 1.000 kr.	Eksp. mod centralregeringer eller centralbanker	Eksp. mod institutter	Eksp. mod selskaber	Detaileksponeringer	Eksp. sikret ved pant i fast ejendom	Eksp. ved misligholdelse	Eksp. forbundet med særlig høj risiko
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	6.805	121.181	3.961	5.811	0
Industri og råstofindvinding	0	0	35.957	94.957	710	17.508	0
Energiforsyning	0	0	8.871	315	0	10.	0
Bygge og anlæg	0	0	15.145	167.138	11.013	25.943	121.951
Handel	0	0	80.931	252.552	7.802	50.168	0
Transport, hoteller og restauranter	0	0	27.342	111.278	5.495	6.996	0
Information og kommunikation	0	0	0	17.141	2.109	4.240	0
Finansiering og forsikring	367.000	65.623	551.401	70.696	10.282	10.970	28.149
Fast ejendom	0	0	245.145	342.555	18.458	61.483	72.345
Øvrige erhverv	0	0	43.112	299.289	30.990	31.852	0
Private	0	0	108.143	3.072.556	618.490	305.904	0

Fordeling af krediteksponeringernes restløbetider kan vises på følgende måde:

i 1.000 kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	Over 5 år
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	367.000	0	0	0	0
Eksponeringer mod institutter	1.140	11.950	0	0	52.533
Eksponeringer mod selskaber	814.067	13.162	56.038	78.913	160.671
Detaileksponeringer	1.038.310	487.246	356.241	916.160	1.751.351
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	8.713	527	4.016	32.267	663.787
Eksponeringer ved misligholdelse	195.217	5.951	21.882	56.547	241.288
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	71.139	4.448	56.618	30.603	59.636

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher kan vises på følgende måde:

i 1.000 kr.	Misligholdte og værdiforringede fordringer	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Offentlige myndigheder	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	5.204	0	1.682
Industri og råstofindvinding	20.633	334	-890
Bygge og anlæg	24.220	682	5.424
Handel	34.132	2.226	4.816
Transport, hoteller og restauranter	4.957	-	1.155
Information og kommunikation	3.875	1.367	-492
Finansiering og forsikring	3.632	34	1.380
Fast ejendom	76.778	71.612	7.439
Øvrige erhverv	25.791	2.728	1.453
I alt erhverv	199.222	78.984	21.967
Private	294.368	16.168	10.360
I alt	493.590	95.152	32.327

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på betydende geografiske områder kan vises på følgende måde:

i 1.000 kr.	Misligholdte og værdiforringede fordringer	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året
Sparekassens markedsområde	493.590	95.152
Udenfor Sparekassens markedsområde	0	0

Nedenfor vises Sparekassens udvikling i nedskrivninger i 2016.

i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Gruppevise nedskrivninger/hensættelser		Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo	297.868	2.613	18.773	0	0	0
Bevægelser i året						
1. Valutakursregulering	0	0	0	0	0	0
2. Nye nedskrivninger/hensættelser	44.859	5.941	7.245	0	0	0
3. Tilbageførsel af tidligere foretagne nedskrivninger/hensættelser	-19.731	-4.339	-1.221	0	0	0
4. Andre bevægelser (netto)	6.273	0	0	0	0	0
5. Værdiregulering af overtagne aktiver og datterselskaber (netto)	0	0	0	0	0	0
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	-94.753	0			0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo	234.516	4.215	24.797	0	0	0

9 BEHÆFTEDE OG UBEHÆFTEDE AKTIVER

Nedenfor vises oplysninger om Sparekassens behæftede og ubehæftede aktiver:

Asset Encumbrance	Regnskabs- mæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede ak- tiver	Regnskabs- mæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
Sparekassens aktiver	0		8.745.709	
Aktieinstrumenter	0	0	552.192	552.192
Gældsinstrumenter	0	0	1.901.522	1.901.522
Andre aktiver	0		6.291.995	

Oplysninger om modtaget sikkerhedsstillelse:

	Dagsværdi af modtaget behæftet sikkerhedsstil- lelse eller egne gælds- instrumenter, der er ud- stedt	Dagsværdi af modta- get sikkerhedsstille- lse eller egne gælds- instrumenter, der er udstedt og til råd- ighed for behæftelse
Sikkerhedsstillelse modtaget af Sparekassen	0	0
Aktieinstrumenter	0	0
Gældsinstrumenter	0	0
Anden modtaget sikkerhedsstillelse	0	0
Egne gældsinstrumenter, der er udstedt, bortset fra egne covered bonds eller ABS'er	0	0

Oplysninger om behæftede aktiver/modtaget sikkerhedsstillelse og tilknyttede forpligtelser:

	Modsvarende passiver, eventualforpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsinstrumenter, bortset fra behæftede covered bonds og ABS'er
Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	0	0

10 ANVENDELSE AF ECAI'ER

Sparekassen har udpeget SDC som datacentral og dermed også Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). SDC modtager således eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages en løbende it-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

Datacentralen har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede poster under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR forordningen artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

Eksponeringsklasser hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

Eksponeringsklasse i 1.000 kr.	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	467.823	0
Eksponeringer mod offentlige enheder	0	0
Eksponeringer mod regionale eller lokale myndigheder	0	0
Eksponeringer mod institutter	315.269	63.653
Eksponeringer mod selskaber	1.043.689	2.786
Eksponeringer i form af dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0	0
Eksponeringer i form af institutter og selskaber med kortsigtet kreditvurdering	0	0
Eksponeringer i form af andele eller aktier i CIU'er	0	0

I Sparekassens kapitalgrundlag er der fratrukket eksponeringer mod enheder i den finansielle sektor på 68.195 t.kr.

11 EKSPONERING MOD MARKEDSRISIKO

Skemaet nedenfor viser kapitalgrundlagskravene inden for markedsrisikoområdet.

Kapitalgrundlagskrav vedrørende markedsrisici - specificeret på risikotype

Risikotype	Kapitalgrundlagskrav t.kr.
Poster med positionsrisiko (aktier, gældsinstrumenter)	318.327
Valutarisiko	46.875
Afviklingsrisiko	0
Råvarerisiko	0

12 OPERATIONEL RISIKO

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici som er: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer Sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici. I 2016 udgør den operationelle risiko 11,2 pct. af de samlede risikovægtede poster og udgør 733 mio. kr. ultimo 2016, hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 58,6 mio. kr. Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under Sparekassens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag/solvensbehovet.

13 AKTIER UDEN FOR HANDELSBEHOLDNINGEN

Sparekassen har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for real-kredit, betalingsformidling, it, investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de handler, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen (typisk indre værdi), og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser). Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regn-

skaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Aktier uden for handelsbeholdningen, sektorselskaber (i 1.000 kr.)

Primo beholdning	180.268
Tilgang ved køb	19.545
Urealiseret gevinst/tab	10.092
Realiseret gevinst/ tab	-6.016
Afgang ved salg	-12.743
Ultimo beholdning	191.146

Som følge af at urealiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen, medregnes de også i kernekapitalen.

14 EKSPONERING MOD RENTERISIKI UDENFOR HANDELSBEHOLDNINGEN

Sparekassens renterisiko uden for handelsbeholdningen består primært af renterisiko på fastforrentede ud- og indlån.

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som en generel ændring i renten på 1 procentpoint (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via Sparekassens risikostyringsystemer. Pr. 31. december 2016 er den samlede renterisiko uden for handelsbeholdningen opgjort til 254.262 kr.

I Sparekassens solvensbehovsproces vurderes yderligere, om Sparekassens samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen stresses i disse beregninger med en renteændring på 1 procentpoint kombineret med et vip af rentekurven.

15 SECURITISERINGSPOSITIONER

Ej relevant for Middelfart Sparekasse.

16 AFLØNNINGSPOLITIK

Sparekassens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for Sparekassen, som er godkendt af repræsentantskabet.

Sparekassen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med Sparekassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en bæredygtig forretningsmodel.

Bestyrelsen har nedsat et nominerings- og vederlagsudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning.

Nominerings- og vederlagsudvalget består af udvalgsformand Bo Smith, Lars Jeppe Jeppesen, Claus Nielsen og Ulrik Sørensen.

Udvalget har i 2016 afholdt seks møder, hvor samtlige ovennævnte medlemmer af udvalget deltog.

Aflønning af bestyrelse og direktion: Repræsentantskabet fastsætter bestyrelsens aflønning ud fra arbejdets omfang og den påkrævede arbejdsindsats.

Fastsættelsen af den administrerende direktørs løn skal sikre, at Sparekassen har mulighed for at tiltrække og fastholde den rette person, idet der samtidig skal foretages en sammenholdelse med markedsniveauet.

Nominerings- og vederlagsudvalget evaluerer årligt bestyrelsens og den administrerende direktørs løn.

Sparekassen udbetaler ikke variable løndelev til bestyrelsen og den administrerende direktør, hverken i form af løn, aktier, optioner, pensionsbidrag eller anden tilsvarende ordning, herunder ad hoc eller skønsmæssige beløb, som tildeles i løbet af året.

Følgende vederlagskomponenter indgik i bestyrelsens vederlag for 2016:

	Vederlag (i 1.000 kr.)
Bestyrelsesmedlemmer uden udvalgsposter	130
Medlem revisions- og risikoudvalget	170
Medlem nominerings- og vederlagsudvalget	160
Formand	338
Formand for revisions- og risikoudvalget	234
Formand for nominerings- og vederlagsudvalget	195
Alle bestyrelsesmedlemmer	Fri internetforbindelse, printer og iPad stilles til rådighed
Formand	fri mobiltelefon og 1 avis

Bestyrelsens vederlag for 2016 fremgår desuden af årsrapporten, risikoredegørelsen og redegørelse for god selskabsledelse 2016.

Følgende vederlagskomponenter indgik i den administrerende direktørs vederlag for 2016:

	Vederlag (i 1.000 kr.)
Vederlag inkl. pension, fri bil og telefon	3.262
	Internet og avis

Aflønning af væsentlige risikotagere og medarbejdere i kontrolfunktioner: Fastsættelse af løn til væsentlige risikotagere og medarbejdere i revision og kontrolfunktioner sker under skærpede betingelser.

Vederlag til væsentlige risikotagere og medarbejdere i revision og kontrolfunktioner udgjorde i 2016:

	Antal	Vederlag inkl. pension og øvrige vederlagskomponenter (i 1.000 kr.)
Væsentlige risikotagere inkl. revision og kontrolfunktioner	12	16.181

Med baggrund i hensynet til ikke at offentliggøre medarbejders individuelle løn er aflønning af væsentlige risikotagere og ansatte i revision og kontrolfunktioner angivet som en samlet gruppe.

Fratrædelses- og nyansættelsesgodtgørelser: Udbetaler Sparekassen fratrædelsesgodtgørelser, sker dette i overensstemmelse med aflønningsbekendtgørelsens regler herom.

Fratrædelsesgodtgørelse kan maksimalt udgøre 2 års løn.

Sparekassen anvender ikke nyansættelsesgodtgørelser.

Ingen personer i Sparekassen har en løn på over 1 mio. EUR i regnskabsåret.

17 GEARING (LEVERAGE RATIO)

Med CRR-forordningen introduceres gearingsgraden, som er et risikoneutralt mål for, hvor stor den regnskabsmæssige gearing må være. Gearingsgraden beregnes som kernekapital sat i forhold til instituttets eksponeringer.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag til revision af CRR og CRD IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav for alle institutter på 3 pct., svarende til en maksimal gearing på 33 gange instituttets kernekapital.

Sparekassen overholder dette krav, idet Sparekassens gearingsgrad pr. 31 december 2016 er opgjort til 8,6 pct.

I bilag 3 findes supplerende oplysninger om gearingsgraden i den detaljeringsgrad, som kræves offentliggjort i henhold til CRR-forordningen og tilhørende tekniske standarder.

18 IRB METODEN TIL OPGØRELSE AF KREDITRISIKO

Ej relevant for Middelfart Sparekasse.

19 KREDITRISIKOREDUKTION

Sparekassen anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

Et væsentligt element i styringen af Sparekassens kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte eksponeringer ved at tage pant i sikkerheder.

Den hyppigst forekommende form for pantsætning er pant i fast ejendom.

Sparekassen har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelser prioriteret at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter - udstedt af stater samt af ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- Aktier - inden for og uden for et hovedindeks.

Inden for fast ejendom tages der hovedsagelig pant i beboelsesejendomme.

Sparekassens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Sparekassens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at Sparekassen har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder sine betalingsforpligtelser over for Sparekassen.

Sparekassen har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at Sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i Sparekassens kreditafdeling.

Herudover anvender Middelfart Sparekasse kaution og garantier som kreditrisikoreducerende middel.

Dog indgår kun garantier som kreditreducerende middel for detailkunder, mens både garantier og finansielle sikkerheder figurerer som kreditrisikoreducerende middel for erhvervskunder. Vedrørende garantistillere er det kun udstedere med særlig lav kreditrisiko, der anvendes, og disse er hovedsageligt kommuner og pengeinstitutter.

Sparekassen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik ved opgørelsen af kapitalprocenten. Dette medfører, at Sparekassen kan reducere kapitalbelastningen af en eksponering, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR forordningen er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstitutter kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan

anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til afgrænsninger i CRR forordningen kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som Sparekassen normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Aktier
- Obligationer, almindelige, realkredit samt præmieobligationer
- Erhvervslån
- Investeringsforeninger
- Statsgæld
- Udenlandske værdipapirer
- Pant i indestående hos Sparekassen selv.

Sparekassen anvender garantier som kreditrisikoreducerende middel ved opgørelsen af de risikovægtede poster udstedt af følgende typer modparter:

- Pengeinstitutter
- Kommuner.

Sparekassen anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR forordningen finansielle sikkerheder og garantier til afdækning af kreditrisikoen.

Skemaet nedenfor viser, i hvilken udstrækning Sparekassens eksponeringer er dækket af finansiell sikkerhedsstillelse og garantier, som giver solvenslettelse i henhold til reglerne i CRR forordningen.

Finansielle sikkerheder og garantier

Eksponeringsklasse i 1.000 kr.	Krediteksponering (før sikkerheder og garantier)	Sikkerhedens værdi	Garantier (og kreditderivater)
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	467.823	0	0
Eksponeringer mod institutter	349.190	0	0
Eksponeringer mod selskaber	1.242.600	40.145	0
Detaileksponeringer	5.579.396	78.223	0
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.253.728	0	0
Eksponeringer ved misligholdelse	312.701	607	0
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	309.394	21.768	0
Eksponeringer i form af andele eller aktier i CIU'er	0	0	0
Aktieeksponeringer	474.492	0	0
Øvrige eksponeringer	803.063	0	0

20 ANVENDELSE AF DEN AVANCEREDE MÅLEMETODE I FORBINDELSE MED OPERATIONEL RISIKO

Ej relevant for Middelfart Sparekasse.

21 ANVENDELSE AF INTERNE MODELLER FOR MARKEDSRISIKO

Ej relevant for Middelfart Sparekasse.

BILAG 1: HENVISNING TIL ARTIKLER I FORORDNING NR. 575/2013

Model til offentliggørelse af kapitalgrundlag		Forordning (EU) nr. 575/2013 Henvi sning til artikel
Egentlig kernekapital: Instrumenter og reserver		
1	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil	Artikel 26, stk. 1, artikel 27, 28 og 29
	Heraf: instrumenttype 1	EBA-liste, artikel 26, stk. 3
	Heraf: instrumenttype 2	EBA-liste, artikel 26, stk. 3
	Heraf: instrumenttype 3	EBA-liste, artikel 26, stk. 3
2	Overført resultat	Artikel 26, stk. 1, litra c)
3	Akkumuleret anden totalindkomst (og andre reserver) Artikel 26, stk. 1	Artikel 26, stk. 1,
3a	Midler til dækning af generelle kreditinstitutsrisici	Artikel 26, stk. 1, litra f)
4	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 3, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra egentlig kernekapital Artikel 486, stk. 2	Artikel 486, stk. 2,
5	Minoritetsinteresser (beløb tilladt i egentlig kernekapital) Artikel 84	84
5a	Uafhængigt kontrollerede foreløbige overskud fratrukket forventede udgifter eller udbytter	Artikel 26, stk. 2,
6	Artikel 26, stk. 2 Egentlig kernekapital før lovpligtige justeringer	Summen af række 1 til 5a
Egentlig kernekapital: lovpligtige justeringer		
7	Yderligere værdjusteringer (negativt beløb) Artikel 34 og 105	Artikel 34 og 105
8	Immaterielle aktiver (fratrasket tilhørende skatteforpligtelser) (negativt beløb)	Artikel 36, stk. 1, litra b), artikel 37
9	Tom gruppe i EU	
10	Udsudte skatteaktiver, som afhænger af fremtidig rentabilitet, bortset fra aktiver, som skyldes midlertidige forskelle (fratrasket tilknyttede skatteforpligtelser, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3, er opfyldt) (negativt beløb)	Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38
11	Dagsværdireserver i relation til gevinst eller tab på sikring af pengestrømme	Artikel 33, stk. 1, litra a)
12	Negative beløb, der fremkommer ved beregningen af forventede tab	Artikel 36, stk. 1, litra d), artikel 40 og artikel 159
13	Stigning i egenkapitalen, som er genereret af securitiserede aktiver (negativt beløb) Artikel 32, stk. 1	Artikel 32, stk. 1,
14	Gevinster eller tab på forpligtelser værdiansat til dagsværdi, som skyldes ændringer i instituttets egen kreditsituation	Artikel 33, stk. 1, litra b)
15	Aktiver i ydelsesbaserede pensionskasser (negativt beløb)	Artikel 36, stk. 1, litra e), og artikel 41
16	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne egentlige kernekapitalinstrumenter (negativt beløb)	Artikel 36, stk. 1, litra f), og artikel 42
17	Direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)	Artikel 36, stk. 1, litra g), og artikel 44

18	Instituttets relevante direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra h), artikel 43, 45 og 46, artikel 49, stk. 2 og 3, og artikel 79
19	Instituttets relevante direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra i), artikel 43, 45 og 47, artikel 48, stk. 1, litra b), artikel 49, stk. 1, 2 og 3, og artikel 79
20	Tom gruppe i EU		
20a	Eksponeringsværdien af følgende poster, som opfylder betingelserne for at kunne tildeles en risikovægt på 1 250 %, hvis instituttet vælger fradragsalternativet		Artikel 36, stk. 1, litra k)
20b	Heraf: kvalificerede andele uden for den finansielle sektor (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. i), og artikel 89, 90 og 91
20c	Heraf: securitiseringspositioner (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. ii), artikel 243, stk. 1, litra b), artikel 244, stk. 1, litra b) artikel 258
20d	Heraf: leveringsrisiko (free deliveries) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. iii), og artikel 379, stk. 3
21	Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle (beløb over tærsklen på 10 %, fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3, er opfyldt) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38 og artikel 48, stk. 1, litra a)
22	Beløb, der overstiger tærsklen på 15 % (negativt beløb)		Artikel 48, stk. 1,
23	Heraf: Instituttets direkte og indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder		Artikel 36, stk. 1, nr. i), og artikel 48, stk. 1, litra b)
24	Tom gruppe i EU		
25	Heraf: Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle		Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38 og artikel 48, stk. 1, litra a)
25a	Tab i det løbende regnskabsår (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra a)
25b	Forventet skat vedrørende kernekapitalposter (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra l)
27	Kvalificerede fradrag i hybrid kernekapital, der overstiger instituttets hybride kernekapital (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra j)
28	Samlede lovpligtige justeringer af egentlig kernekapital		Summen af række 7 til 20a, 21, 22 og 25a til 27
29	Egentlig kernekapital		Række 6 minus række 28
Hybrid kernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil		Artikel 51 og 52
31	Heraf: Heraf: klassificeret som kernekapital i henhold til de gældende regnskabsregler		
32	Heraf: klassificeret som forpligtelser i henhold til de gældende regnskabsregler		
33	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 4, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra hybrid kernekapital Artikel 486, stk. 3		Artikel 486, stk. 3,
34	Kvalificerende kernekapital indregnet i den konsoliderede hybride kernekapital (herunder minoritetsinteresser, der ikke er indregnet i række 5), som er udstedt af datterselskaber og indehaves af tredjemænd Artikel 85, 86 og 480		Artikel 85 og 86

35	Heraf: instrumenter udstedt af datterselskaber underlagt udfasning Artikel 486, stk. 4		Artikel 486, stk. 3,
36	Artikel 486, stk. 3 Hybrid kernekapital for lovpligtige justeringer		Summen af række 30, 33 og 34
Hybrid kernekapital: lovpligtige justeringer			
37	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne hybride kernekapitalinstrumenter (negativt beløb)		Artikel 52, stk. 1, litra b), artikel 56, litra a), og artikel 57
38	Direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af hybride kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)		Artikel 56, litra b), og artikel 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af hybride kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 56, litra c), og artikel 59, 60 og 79
40	Instituttets direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af hybride kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 56, litra d), og artikel 59 og 79
41	Tom gruppe i EU		
42	Kvalificerede fradrag i supplerende kapital, der overstiger instituttets supplerende kapital (negativt beløb)		Artikel 56, litra e)
43	Samlede lovpligtige justeringer af hybrid kernekapital		Summen af række 37 til 42
44	Hybrid kernekapital		Række 36 minus række 43
45	Kernekapital (kernekapital = egentlig kernekapital + hybrid kernekapital)		Summen af række 29 og række 44
Supplerende kapital: instrumenter og hensættelser			
46	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil		Artikel 62 og 63
47	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 5, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra supplerende kapital Artikel 486, stk. 4		Artikel 486, stk. 4,
48	Kvalificerende kapitalgrundlagsinstrumenter indregnet i konsolideret supplerende kapital (herunder minoritetsinteresser, der ikke er indregnet i række 5 eller 34), som er udstedt af datterselskaber og indehaves af tredjemand Artikel 87, 88 og 480		Artikel 87 og 88
49	Heraf: instrumenter udstedt af datterselskaber underlagt udfasning Artikel 486, stk. 4		Artikel 486, stk. 4,
50	Kreditrisikojusteringer		Artikel 62, litra c) og d)
51	Supplerende kapital før lovpligtige justeringer		
Supplerende kapital: lovpligtige justeringer			
52	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne supplerende kapitalinstrumenter (negativt beløb)		Artikel 63, litra b), nr. i), artikel 66, litra a), og artikel 67
53	Besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter og efterstillede lån i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)		Artikel 66, litra b), og artikel 68
54	Direkte og indirekte besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 66, litra c), og artikel 69, 70 og 79

55	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter og efterstillede lån i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (fratrullet anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 66, litra d), og artikel 69 og 79
56	Tom gruppe i EU		
57	Samlede lovpligtige justeringer af supplerende kapital		Summen af række 52 til 56
58	Supplerende kapital		Række 51 minus række 57
59	Samlet kapital (samlet kapital = kernekapital + supplerende kapital)		Summen af række 45 og række 58
60	Samlede risikovægtede aktiver		
Kapitalprocenter og -buffer			
61	Egentlig kernekapital (som en procentdel af det samlede risikoeksponeringsbeløb)		Artikel 92, stk. 2, litra a)
62	Kernekapital (som en procentdel af det samlede risikoeksponeringsbeløb)		Artikel 92, stk. 2, litra b), og artikel
63	Samlet kapital (som en procentdel af det samlede risikoeksponeringsbeløb)		Artikel 92, stk. 2, litra c)
64	Krav om institutspecifik buffer (krav vedrørende egentlig kernekapital, jf. artikel 92, stk. 1, litra a), plus krav vedrørende kapitalbevaringsbuffer og kontracyklisk buffer plus systemisk risikobuffer plus buffer for systemisk vigtige institutter udtrykt som en procentdel af det samlede risikoeksponeringsbeløb)		Artikel 128-131 og artikel 133 i direktiv 2013/36/EU
65	Heraf: krav om kapitalbevaringsbuffer		
66	Heraf: krav om kontracyklisk buffer		
67	Heraf: krav om systemisk risikobuffer		
67a	Heraf G-SII-buffer eller O-SII-buffer		
68	Egentlig kernekapital til rådighed for buffer (som en procentdel af det samlede risikoeksponeringsbeløb)		Artikel 128 i direktiv 2013/36/EU
69	[ikke relevant i EU-forordning]		
70	[ikke relevant i EU-forordning]		
71	[ikke relevant i EU-forordning]		
Beløb under tærsklerne for fradrag (før risikovægtning)			
72	Direkte og indirekte besiddelser af kapital i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb under tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner)		Artikel 36, stk. 1, litra h), artikel 46 og 45, artikel 56, litra c), artikel 59 og 60, artikel 66, litra c), artikel 69 og 70,
73	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb under tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner)		Artikel 36, stk. 1, nr. i), og artikel 45 og 48
74	Tom gruppe i EU		
75	Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle (beløb under tærsklen på 10 %, fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3, er opfyldt)		Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38 og artikel 48

Lofter for indregning af hensættelser i den supplerende kapital		
76	Kreditrisikojusteringer indregnet i den supplerende kapital i forbindelse med eksponeringer opgjort efter standardmetoden (før anvendelse af loftet) Artikel 62	Artikel 62
77	Loft for indregning af kreditrisikojusteringer i den supplerende kapital opgjort efter standardmetoden Artikel 62	Artikel 62
78	Kreditrisikojusteringer indregnet i den supplerende kapital i forbindelse med eksponeringer opgjort efter IRB-metoden (før anvendelse af loftet) Artikel 62	Artikel 62
79	Loft for indregning af kreditrisikojusteringer i den supplerende kapital opgjort efter IRB-metoden Artikel 62	Artikel 62
Kapitalinstrumenter underlagt udfasning (kun i perioden fra den 1. januar 2014 til den 1. januar 2022)		
80	— Nuværende loft for egentlige kernekapitalinstrumenter underlagt udfasning	Artikel 484, stk. 3, og artikel 486, stk. 2 og 3
81	— Beløb ikke indregnet i den egentlige kernekapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)	Artikel 484, stk. 3, og artikel 486, stk. 2 og 3
82	— Nuværende loft for hybride kernekapitalinstrumenter underlagt udfasning	Artikel 484, stk. 4, og artikel 486, stk. 3 og 5
83	— Beløb ikke indregnet i den hybride kernekapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)	Artikel 484, stk. 4, og artikel 486, stk. 3 og 5
84	— Nuværende loft for supplerende kapitalinstrumenter underlagt udfasning	Artikel 484, stk. 5, og artikel 486, stk. 4 og 5
85	— Beløb ikke indregnet i den supplerende kapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)	Artikel 484, stk. 5, og artikel 486, stk. 4 og 5

BILAG 2: OPLYSNINGER OM KAPITALGRUNDLAG OMFATTET AF OVERGANGSORDNINGEN

Egentlig kernekapital: Instrumenter og reserver		(A) BELØB PR. OFFENTLIG- GØRELSES- DATOEN	(B) FORORDNING (EU) Nr. 575/2013 HENVISNING TIL ARTIKEL	(C) BELØB BEHANDLET EFTER BESTEM- MELSER FOR FORORDNING (EU) Nr. 575/ 2013 ELLER RESTBELOB EFTER FORORDNING (EU) Nr. 575/ 2013
1	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil		Artikel 26, stk. 1, artikel 27, 28 og 29, EBA-liste (artikel 26, stk. 3)	
	Heraf instrumenttype 1		EBA-liste, artikel 26, stk. 3	
	Heraf instrumenttype 2		EBA-liste, artikel 26, stk. 3	
	Heraf instrumenttype 3		EBA-liste, artikel 26, stk. 3	
2	Overført resultat		Artikel 26, stk. 1, litra c)	
3	Akkumuleret anden totalindkomst (og andre reserver, som omfatter urealiserede gevinster og tab i henhold til de relevante regnskabsstandarder) Artikel 26, stk. 1		Artikel 26, stk. 1,	
3a	Midler til dækning af generelle kreditinstitutsrisici		Artikel 26, stk. 1, litra f)	
4	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 3, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra egentlig kernekapital Artikel 486, stk. 2		Artikel 486, stk. 2,	
	Kapitaltilskud til den offentlige sektor underlagt overgangsbestemmelser indtil den 1. januar 2018		Artikel 483, stk. 2,	
5	Minoritetsinteresser (beløb tilladt i egentlig kernekapital) Artikel 84, 479 og 480		Artikel 84, 479 og 480	
5a	Uafhængigt kontrollerede foreløbige overskud fratrukket forventede udgifter eller udbytter		Artikel 26, stk. 2,	
6	Artikel 26, stk. 2 Egentlig kernekapital før lovpligtige justeringer			
Egentlig kernekapital: lovpligtige justeringer				
7	Yderligere værdjusteringer (negativt beløb) Artikel 34 og 105		Artikel 34 og 105	
8	Immaterielle aktiver (fratrukket tilhørende skatteforpligtelser) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra b), artikel 37 og artikel 472, stk. 4	
9	Tom gruppe i EU			
10	Udsudte skatteaktiver, som afhænger af fremtidig rentabilitet, bortset fra aktiver, som skyldes midlertidige forskelle (fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3, er opfyldt) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38 og artikel 472, stk. 5	

11	Dagsværdireserver i relation til gevinst eller tab på sikring af pengestrømme		Artikel 33, litra a)	
12	Negative beløb, der fremkommer ved beregningen af forventede tab		Artikel 36, stk. 1, litra d), artikel 40, artikel 159 og artikel 472, stk. 6	
13	Stigning i egenkapitalen, som er genereret af securitiserede aktiver (negativt beløb) Artikel 32, stk. 1		Artikel 32, stk. 1,	
14	Gevinster eller tab på forpligtelser værdiansat til dagsværdi, som skyldes ændringer i instituttets egen kredit-situation		Artikel 33, litra b)	
15	Aktiver i ydelsesbaserede pensionskasser (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra e), artikel 41 og artikel 472, stk. 7	
16	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne egentlige kernekapitalinstrumenter (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra f), artikel 42 og artikel 472, stk. 8	
17	Besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra g), artikel 44 og artikel 472, stk. 9	
18	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra h), artikel 43, 45 og 46, artikel 49, stk. 2 og 3, artikel 79 og artikel 472, stk. 10	
19	Instituttets relevante direkte, indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra i), artikel 43, 45 og 47, artikel 48, stk. 1, litra b), artikel 49, stk. 1, 2 og 3, artikel 79, artikel 470 og artikel 472, stk. 11	
20	Tom gruppe i EU			
20a	Eksponeringsværdien af følgende poster, som opfylder betingelserne for at kunne tildeles en risikovægt på 1250 %, hvis instituttet vælger fradragsalternativet		Artikel 36, stk. 1, litra k)	
20b	Heraf kvalificerede andele uden for den finansielle sektor (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. i), og artikel 89, 90 og 91	
20c	Heraf securitiseringspositioner (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. ii), artikel 243, stk. 1, litra b), og artikel 244, stk. 1, litra b), og artikel 258	
20d	Heraf leveringsrisiko (free deliveries) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra k), nr. iii), og artikel 379, stk. 3	
21	Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle (beløb over tærsklen på 10 %, fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3, er opfyldt) (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38, artikel 48, stk. 1, litra a), artikel 470 og artikel 472, stk. 5	
22	Beløb, der overstiger tærsklen på 15 % (negativt beløb)		Artikel 48, stk. 1,	

23	Heraf Institutrets direkte og indirekte og syntetiske besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder		Artikel 36, stk. 1, nr. i), artikel 48, stk. 1, litra b), artikel 470 og artikel 472, stk. 11	
24	Tom gruppe i EU			
25	Heraf Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle		Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38, artikel 48, stk. 1, litra a), artikel 470 og artikel 472, stk. 5	
25a	Tab i det løbende regnskabsår (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra b), og artikel 472, stk. 3	
25b	Forventet skat vedrørende kernekapitalposter (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra l)	
26	Lovpligtige justeringer af egentlig kernekapital med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) nr. 575/2013			
26a	Lovpligtige justeringer vedrørende urealiserede gevinster og tab i henhold til artikel 467 og 468			
	heraf: ... filter for urealiserede tab 1		Artikel 467	
	heraf: ... filter for urealiserede tab 2		Artikel 467	
	heraf: ... filter for urealiserede gevinster 1 Artikel 468		Artikel 468	
	heraf: ... filter for urealiserede gevinster 2 Artikel 468		Artikel 468	
26b	Beløb, der skal fratrækkes eller lægges til den egentlige kernekapital med hensyn til yderligere filtre og fradrag krævet før forordning (EU) nr. 575/2013		Artikel 481	
	heraf: ... artikel 481		Artikel 481	
27	Kvalificerede fradrag i hybrid kernekapital, der overstiger instituttets hybride kernekapital (negativt beløb)		Artikel 36, stk. 1, litra j)	
28	Samlede lovpligtige justeringer af egentlig kernekapital			
29	Egentlig kernekapital			
Hybrid kernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil		Artikel 51 og 52	
31	Heraf: klassificeret som kernekapital i henhold til de gældende regnskabsregler			
32	Heraf klassificeret som forpligtelser i henhold til de gældende regnskabsregler			
33	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 4, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra hybrid kernekapital Artikel 486, stk. 3		Artikel 486, stk. 3,	
	Kapitaltilskud til den offentlige sektor underlagt overgangsbestemmelser indtil den 1. januar 2018		Artikel 483, stk. 3,	

34	Kvalificerende kernekapital indregnet i den konsoliderede hybride kernekapital (herunder minoritetsinteresser, der ikke er indregnet i række 5), som er udstedt af datterselskaber og indehaves af tredjemand Artikel 85, 86 og 480		Artikel 85, 86 og 480	
35	Heraf instrumenter udstedt af datterselskaber underlagt udfasning Artikel 486, stk. 4 t		Artikel 486, stk. 3,	
36	Hybrid kernekapital for lovpligtige justeringer			
Hybrid kernekapital: lovpligtige justeringer				
37	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne hybride kernekapitalinstrumenter (negativt beløb)		Artikel 52, stk. 1, litra b), artikel 56, litra a), artikel 57 og artikel 475, stk. 2	
38	Besiddelser af hybride kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)		Artikel 56, litra b), artikel 58 og artikel 475, stk. 3	
39	Direkte og indirekte besiddelser af hybride kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 56, litra c), artikel 59, 60 og 79 samt artikel 475, stk. 4	
40	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 56, litra d), artikel 59 og 79 samt artikel 475, stk. 4	
41	Lovpligtige justeringer af hybrid kernekapital med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) nr. 575/2013 og behandlet efter overgangsbestemmelser vedrørende udfasning fastsat i forordning (EU) nr. 575/2013 (dvs. restbeløb i henhold til forordningen)			
41a	Restbeløb fratrukket hybrid kernekapital med hensyn til fradrag fra egentlig kernekapital i overgangsperioden, jf. artikel 472 i forordning (EU) nr. 575/2013		Artikel 472, artikel 472, stk. 3, litra a), artikel 472, stk. 4, artikel 472, stk. 6, artikel 472, stk. 8, litra a), artikel 472, stk. 9, artikel 472, stk. 10, litra a), og artikel 472, stk. 11, litra a)	
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. Betydelige foreløbige nettotab, Immaterielle aktiver, Underskud af hensættelser til forventede tab osv.			
41b	Restbeløb fratrukket hybrid kernekapital med hensyn til fradrag fra supplerende kapital i overgangsperioden, jf. artikel 475 i forordning (EU) nr. 575/2013		Artikel 477, artikel 477, stk. 3, og artikel 477, stk. 4, litra a)	
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. Krydsejerskab af supplerende kapitalinstrumenter, Direkte besiddelser af ikkebetydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.			

41c	Beløb, der skal fratrækkes eller lægges til den hybride kernekapital med hensyn til yderligere filtre og fradrag krævet for forordning (EU) nr. 575/2013 Artikel 467, 468 og 481		Artikel 467, 468 OG 481	
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede tab		Artikel 467	
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede gevinster		Artikel 468	
	heraf: ... artikel 481		Artikel 481	
42	Kvalificerede fradrag i supplerende kapital, der overstiger instituttets supplerende kapital (negativt beløb)		Artikel 56, litra e)	
43	Samlede lovpligtige justeringer af hybrid kernekapital			
44	Hybrid kernekapital			
45	Kernekapital (kernekapital = egentlig kernekapital + hybrid kernekapital)			
Supplerende kapital: instrumenter og hensættelser				
46	Kapitalinstrumenter og overkurs ved emission i tilknytning hertil		Artikel 62 og 63	
47	Beløb for kvalificerede poster omhandlet i artikel 484, stk. 5, og overkurs ved emission i tilknytning hertil med forbehold af udfasning fra supplerende kapital Artikel 486, stk. 4		Artikel 486, stk. 4,	
	Kapitaltilskud til den offentlige sektor underlagt overgangsbestemmelser indtil den 1. januar 2018		Artikel 483, stk. 4,	
48	Kvalificerende kapitalgrundlagsinstrumenter indregnet i konsolideret supplerende kapital (herunder minoritetsinteresser, der ikke er indregnet i række 5 eller 34), som er udstedt af datterselskaber og indehaves af tredjemand Artikel 87, 88 og 480		Artikel 87, 88 og 480	
49	Heraf instrumenter udstedt af datterselskaber underlagt udfasning Artikel 486, stk. 4		Artikel 486, stk. 4,	
50	Kreditrisikojusteringer		Artikel 62, litra c) og d)	
51	Supplerende kapital for lovpligtige justeringer			
Supplerende kapital: lovpligtige justeringer				
52	Et instituts direkte og indirekte besiddelser af egne supplerende kapitalinstrumenter (negativt beløb)		Artikel 63, litra b), nr. i), artikel 66, litra a), artikel 67 og artikel 477, stk. 2	
53	Besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter og efterstillede lån i enheder i den finansielle sektor, når disse enheder har en besiddelse i krydsejerskab med instituttet, og ejerskabet er blevet indgået for kunstigt at øge instituttets kapitalgrundlag (negativt beløb)		Artikel 66, litra b), artikel 68 og artikel 477, stk. 3	

54	Direkte og indirekte besiddelser af supplerende kapital-instrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb over tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 66, litra c), artikel 69, 70 og 79 samt artikel 477, stk. 4	
54a	Heraf nye besiddelser, der ikke er underlagt overgangsordninger			
54b	Heraf besiddelser fra før den 1. januar 2013 underlagt overgangsordninger			
55	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af supplerende kapitalinstrumenter og efterstillede lån i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (fratrukket anerkendte korte positioner) (negativt beløb)		Artikel 66, litra d), artikel 69 og 79 samt artikel 477, stk. 4	
56	Lovpligtige justeringer af supplerende kapital med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser for forordning (EU) nr. 575/2013 og behandlet efter overgangsbestemmelser vedrørende udfasning fastsat i forordning (EU) nr. 575/2013 (dvs. restbeløb i henhold til forordningen)			
56a	Restbeløb fratrukket supplerende kapital med hensyn til fradrag fra egentlig kernekapital i overgangsperioden, jf. artikel 472 i forordning (EU) nr. 575/2013		Artikel 472, artikel 472, stk. 3, litra a), artikel 472, stk. 4, artikel 472, stk. 6, artikel 472, stk. 8, litra a), artikel 472, stk. 9, artikel 472, stk. 10, litra a), og artikel 472, stk. 11, litra a)	
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. Betydelige foreløbige nettotab, Immaterielle aktiver, Underskud af hensættelser til forventede tab osv.			
56b	Restbeløb fratrukket supplerende kapital med hensyn til fradrag fra hybrid kernekapital i overgangsperioden, jf. artikel 475 i forordning (EU) nr. 575/2013		Artikel 475, artikel 475, stk. 2, litra a), artikel 475, stk. 3, og artikel 475, stk. 4, litra a)	
	Heraf poster, der specificeres linje for linje, f.eks. Krydsejerskab af hybride kernekapitalinstrumenter, Direkte besiddelser af ikkebetydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.			
56c	Beløb, der skal fratrækkes eller lægges til den supplerende kapital med hensyn til yderligere filtre og fradrag krævet for forordning (EU) nr. 575/2013 Artikel 467, 468 og 481		Artikel 467, 468 OG 481	
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede tab		Artikel 467	
	heraf: ... eventuelt filter for urealiserede gevinster		Artikel 468	
	heraf: ... artikel 481		Artikel 481	
57	Samlede lovpligtige justeringer af supplerende kapital			

58	Supplerende kapital			
59	Samlet kapital (samlet kapital = kernekapital + supplerende kapital)			
59a	Risikovægtede aktiver med hensyn til beløb behandlet efter bestemmelser før forordning (EU) nr. 575/2013 og behandlet efter overgangsbestemmelser vedrørende udfasning som fastsat i forordning (EU) nr. 575/2013 (dvs. restbeløb i henhold til forordningen)			
	heraf: ... Poster ikke fratrukket egentlig kernekapital (restbeløb i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013) (poster specificeres linje for linje, f.eks. Udskudte skatteaktiver, som afhænger af fremtidig rentabilitet, fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, Indirekte besiddelser af egen egentlig kernekapital osv.)		Artikel 472, artikel 472, stk. 5, artikel 472, stk. 8, litra b), artikel 472, stk. 10, litra b), og artikel 472, stk. 11, litra b)	
	heraf: ... Poster ikke fratrukket hybrid kernekapital (restbeløb i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013) (poster specificeres linje for linje, f.eks. Krydsejerskab af supplerende kapitalinstrumenter, Direkte besiddelser af ikkebetydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.)		Artikel 475, artikel 475, stk. 2, litra b) og c), artikel 475, stk. 4, litra b)	
	Poster ikke fratrukket supplerende kapital (restbeløb i henhold til forordning (EU) nr. 575/2013) (poster specificeres linje for linje, f.eks. Indirekte besiddelser af egne supplerende kapitalinstrumenter, Indirekte besiddelser af ikkebetydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor, Indirekte besiddelser af betydelige investeringer i andre enheder i den finansielle sektor osv.)		Artikel 477, artikel 477, stk. 2, litra b) og c), artikel 477, stk. 4, litra b)	
60	Samlede risikovægtede aktiver			
Kapitalprocenter og -buffer				
61	Egentlig kernekapital (som en procentdel af risikoeksponeringsbeløbet)		Artikel 92, stk. 2, litra a), artikel 465	
62	Kernekapital (som en procentdel af risikoeksponeringsbeløbet)		Artikel 92, stk. 2, litra b), artikel 465	
63	Samlet kapital (som en procentdel af risikoeksponeringsbeløbet)		Artikel 92, stk. 2, litra c)	
64	Krav om institutspecifik buffer (krav vedrørende egentlig kernekapital, jf. artikel 92, stk. 1, litra a), plus krav vedrørende kapitalbevaringsbuffer og kontracyklisk buffer plus systemisk risikobuffer plus buffer for systemisk vigtige institutter (G-SII- eller O-SII-buffer) udtrykt som en procentdel af samlede risikoeksponeringsbeløbet)		Artikel 128, 129 og 130 i direktiv 2013/36/EU	
65	Heraf krav om kapitalbevaringsbuffer			
66	Heraf krav om kontracyklisk buffer			
67	Heraf krav om systemisk risikobuffer			

67a	Heraf G-SII-buffer eller O-SII-buffer		Artikel 131 i direktiv 2013/36/EU	
68	Egentlig kernekapital til rådighed for buffere (som en procentdel af det samlede risikoeksponeringsbeløb)		Artikel 128 i direktiv 2013/36/EU	
69	[ikke relevant i EU-forordning]			
70	[ikke relevant i EU-forordning]			
71	[ikke relevant i EU-forordning]			
Kapitalprocenter og -buffere				
72	Direkte og indirekte besiddelser af kapital i enheder i den finansielle sektor, når instituttet ikke har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb under tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner)		Artikel 36, stk. 1, litra h), artikel 45 og 46, artikel 472, stk. 10, artikel 56, litra c), artikel 59 og 60, artikel 475, stk. 4, artikel 66, litra c), artikel 69 og 70, artikel 477, stk. 4,	
73	Instituttets direkte og indirekte besiddelser af egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, når instituttet har væsentlige investeringer i disse enheder (beløb under tærsklen på 10 % og fratrukket anerkendte korte positioner)		Artikel 36, stk. 1, nr. i), artikel 45 og 48, artikel 470 og artikel 472, stk. 11	
74	Tom gruppe i EU			
75	Udskudte skatteaktiver, som skyldes midlertidige forskelle (beløb under tærsklen på 10 %, fratrukket tilknyttede skatteforpligtelser, hvis betingelserne i artikel 38, stk. 3, er opfyldt)		Artikel 36, stk. 1, litra c), artikel 38, artikel 48, artikel 470 og artikel 472, stk. 5	
Lofter for indregning af hensættelser i den supplerende kapital				
76	Kreditrisikjusteringer indregnet i den supplerende kapital i forbindelse med eksponeringer opgjort efter standardmetoden (før anvendelse af loftet) Artikel 62		Artikel 62	
77	Loft for indregning af kreditrisikjusteringer i den supplerende kapital opgjort efter standardmetoden Artikel 62		Artikel 62	
78	Kreditrisikjusteringer indregnet i den supplerende kapital i forbindelse med eksponeringer opgjort efter IRB-metoden (før anvendelse af loftet) Artikel 62		Artikel 62	
79	Loft for indregning af kreditrisikjusteringer i den supplerende kapital opgjort efter IRB-metoden Artikel 62		Artikel 62	
Kapitalinstrumenter underlagt udfasning (kun i perioden fra den 1. januar 2013 til den 1. januar 2022)				
80	Nuværende loft for egentlige kernekapitalinstrumenter underlagt udfasning		Artikel 484, stk. 3, og artikel 486, stk. 2 og 5	

81	Beløb ikke indregnet i den egentlige kernekapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)		Artikel 484, stk. 3, og artikel 486, stk. 2 og 5	
82	Nuværende loft for hybride kernekapitalinstrumenter underlagt udfasning		Artikel 484, stk. 4, og artikel 486, stk. 3 og 5	
83	Beløb ikke indregnet i den hybride kernekapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)		Artikel 484, stk. 4, og artikel 486, stk. 3 og 5	
84	Nuværende loft for supplerende kapitalinstrumenter underlagt udfasning		Artikel 484, stk. 5, og artikel 486, stk. 4 og 5	
85	Beløb ikke indregnet i den supplerende kapital som følge af loft (overskridelse af loft efter indfrielse og forfald)		Artikel 484, stk. 5, og artikel 486, stk. 4 og 5	

BILAG 3: SUPPLERENDE OPLYSNINGER OM GEARINGSGRADEN

Gearingsgrad i henhold til CRR

Referencedato	31.12.2016
Navn på enhed	
Anvendelsesniveau	Individuelt

Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer - oversigt

		Beløb
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	8.745.708.844
2	Justering for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme	
3	(Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013)	
4	Justeringer for afledte finansielle instrumenter	48.450.074
5	Justering for værdipapirfinansieringstransaktioner («SFT'er»)	
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	2.101.560.244
EU-6a	(Justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013)	
EU-	(Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål	

6b	udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 14, i forordning (EU nr. 575/2013)	
7	Andre justeringer	(113.965.891)
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	10.781.753.271

Oplysninger om gearingsgrad

	Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR	Beløb
Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)		
1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	8.716.878.822
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	(85.135.869)
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	8.631.742.953
Derivateksponeringer		
4	Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med <i>alle</i> derivattransaktioner (dvs. fratrukket godkendt variationsmargen modtaget kontant)	
5	Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med <i>alle</i> derivattransaktioner (markedsværdimetoden)	
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	48.450.074
6	Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrukket i de balanceførte aktiver i henhold til de gældende regnskabsregler	
7	(Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargen udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)	

8	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearedede handelseksponeringer)	
9	Justeret faktisk notionel værdi af solgte kreditderivater	
10	(Justerede faktiske notionelle værdjusteringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)	
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	48.450.074
SFT-eksponeringer		
12	Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg	
13	(Kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)	
14	Eksposering mod modpartskreditrisiko for SFT-aktiver	
EU-14a	Undtagelse for SFT'er: Eksposering mod modpartskreditrisiko, jf. artikel 429b, stk. 4, og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013	
15	Eksposeringer i forbindelse med agenttransaktioner	
EU-15a	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearedede SFT-eksponering)	
16	Samlede eksponeringer mod værdipapirfinansieringstransaktioner (summen af række 12-15a)	
Andre ikkebalanceførte eksponeringer		
17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi	4.000.504.288
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	(1.898.944.044)
19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	2.101.560.244
(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7 og 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)		
EU-19a	(Balanceførte og ikkebalanceførte koncerninterne eksponeringer (indivi-	

	duelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	
EU-19b	(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	
Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål		
20	Kernekapital	927.276.097
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	10.781.753.271
Gearingsgrad		
22	Gearingsgrad	8,6 %
Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes		
EU-23	Valg af overgangsordninger for definitionen af kapitalmålet	Overgang jf. artikel 499, stk. 1, litra b) i forordning nr. 575/2013
EU-24	Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429, stk. 11, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes	

Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:	8.745.321.915
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	1.933.364.456
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen, nemlig:	6.811.957.459
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	467.822.606
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der <u>ikke</u> behandles som stater	
EU-7	Institutter	237.704.595
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	646.733.867
EU-9	Detaileksponeringer	2.762.832.500
EU-10	Selskaber	1.115.960.830
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	234.822.004
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	1.346.081.057

Oplysninger om kvalitative elementer

1	Beskrivelse af proceduren for styring af risikoen for overdreven gearing	Med det formål at imødegå risikoen for overdrevet gearing har Sparekassen fastsat procedurer og metoder til identifikation, styring og overvågning af instituttets gearingsrisiko. Bestyrelsen har endvidere i Sparekassens genopretningsplan fastsat en tærskelværdi for gearingsgraden, ligesom der er specificeret, hvilke tiltag der skal iværksættes, såfremt gearingsgraden falder til et niveau under den fastsatte tærskelværdi.
2	Beskrivelse af de faktorer, der har haft en indflydelse på gearingsgraden i den periode, som den offentliggjorte gearingsgrad vedrører	Sparekassens udlånsvækst på 10,5 % i 2016 har haft en negativ indfyldelse på gearingsgraden, mens Sparekassens resultat på 90,7 mio. kr. har haft en positiv effekt. Sparekassens gearing er således faldet fra 9,4 % i 2015 til 8,6 % i 2016, hvilket dog fortsat anses for et tilfredsstillende niveau henset til det forventede lovkrav på 3 %.